

Stanowisko Aptek w związku z projektem Uchwały Rady Powiatu Opatów z dnia 18.08.2020 r. w sprawie dyżurów aptek

W odpowiedzi na przesłanie projektu Uchwały w sprawie dyżurów aptek co do ustalenia rozkładu godzin pracy oraz dyżurów aptek ogólnodostępnych na rok 2021, my niżej podpisani właściciele i kierownicy Aptek z przykrością informujemy, że nie mamy możliwości pełnienia dyżurów w takim wymiarze czasowym jaki przewiduje ww. projekt Uchwały.

Podtrzymujemy swoje stanowisko i chcemy zapewnić, że jesteśmy otwarci na dialog i gotowi prowadzić rozmowy zmierzające do wypracowania satysfakcjonującego rozwiązania. Wypracowane rozwiązanie powinno odbywać się z uwzględnieniem **rzeczywistej** sytuacji kadrowej i ekonomicznej aptek oraz **faktycznego** zapotrzebowania ludności w zakresie zaopatrzenia w leki. Decyzja nie może być wyłącznie wynikiem władczej decyzji administracyjnej, która podejmowana jest na „wszelki wypadek”, na podstawie nieprecyzyjnej delegacji ustawowej, bez uwzględnienia kosztów finansowych i społecznych dyżurów, jakie my, jako przedsiębiorcy i farmaceuci, musimy ponosić. Poniżej poruszamy kwestie i przedstawiamy propozycje, które naszym zdaniem powinny zostać uwzględnione przy ustalaniu harmonogramu dyżurów. Na poniższej liście powtarzamy również te argumenty i okoliczności, przywołane już na spotkaniu dnia 02.03.2020 roku, które pozostają aktualne:

- Harmonogram dyżurów i ich częstotliwość (6 dyżurów na miesiąc!!!) powinien uwzględniać sytuację kadrową oraz ekonomiczną aptek. Statystycznie w województwie świętokrzyskim zatrudnionych w statystycznej aptece jest **1,3** magistra. Nasze apteki borykają się również z problemami kadrowymi magistrów farmacji. Fakt ten powoduje, że nie jesteśmy w stanie zapewnić obsady na dyżurze i spełnić wymogów Prawa Farmaceutycznego oraz Prawa Pracy. W takim wypadku jesteśmy zmuszeni wybrać „mniejsze zło” i nie ryzykować wszczęciem postępowania przez Państwową Inspekcję Pracy lub ryzykować odebraniem koncesji przez Wojewódzki Inspektorat Farmaceutyczny w normalnych godzinach pracy apteki. Dodatkowo często osoby na stanowisku magistra farmacji to młode kobiety i matki, które nie mogą sobie pozwolić na nieobecność w ciągu nocy (karmienie piersią, usypianie dziecka).
- Przychód uzyskiwany w trakcie dyżuru nie rekompensuje kosztów, które apteki zmuszone są ponieść na utrzymanie dyżuru. Apteki prywatne są częścią systemu opieki zdrowotnej w Polsce (obok m.in. szpitala czy pogotowia ratunkowego finansowanych ze środków publicznych i wypłacających stosowne wynagrodzenie specjalistom za swoją pracę w czasie dyżuru). Jedynie apteki zmuszane są decyzjami administracyjnymi do ponoszenia wszystkich ciężarów związanych z dyżurami ze środków prywatnych. Postulujemy konieczność wprowadzenia przez Powiat finansowania dyżurów realizowanych przez apteki. Tak jak Ustawa Prawo Farmaceutyczne nie zobowiązuje Powiatów do finansowania kosztów dyżurów, ale z

drugiej strony ta sama ustawa również nie zobowiązuje aptek do wykonywania dyżurów bezpłatnie. Jeśli to Powiat jest zobowiązany do zapewnienia dostępu do leków w okresie nocnym i świątecznym, to powinien zapewnić środki na sfinansowanie kosztów takiego dostępu.

- Harmonogram dyżurów powinien uwzględniać wszystkie apteki w powiecie. Ustawa Prawo Farmaceutyczne nie daje Powiatom delegacji ustawowej do arbitralnego obciążania aptek w mieście powiatowym kosztami dyżurów, które powinny być rozłożone na wszystkie apteki w powiecie, również spoza miasta powiatowego. Taka decyzja Powiatu argumentowana jest wyłącznie faktem, że w Opatowie znajduje się siedziba szpitala / SOR / pogotowia. Dysponujemy kalkulacją dodatkowych kosztów, które muszą ponieść apteki w mieście powiatowym.
- Innym rozwiązaniem, który Powiat może wziąć pod uwagę jest uwzględnienie w harmonogramie dyżurów wyłącznie aptek, które wyrażają zgodę na pełnienie dyżurów. Być może Przedstawiciele Powiatu powinni zasięgnąć informacji czy w powiecie Opatów są apteki, dla których pełnienie dyżurów nie będzie obciążeniem zdecydowanie przekraczającym możliwości pojedynczych aptek prywatnych. Takie rozwiązanie nie różni się od rozwiązania, które Powiat przyjął arbitralnie w obecnym brzmieniu uchwały i „zwolnił” z dyżurowania apteki z pozostałych gmin w powiecie.
- Chcieliśmy również podkreślić fakt, że na spotkaniu, nie przedstawione zostały żadne analizy świadczące o zapotrzebowaniu ludności na dyżury całodobowe z Państwa strony. Nie zapytaliście przede wszystkim Państwo Przedstawicielei Aptek ile Pacjentów trafia do aptek statystycznie podczas pełnienia dyżurów między godzinami 20-22.
- Przez 15 lat Apteki w Opatowie pełniły Dyżury do godziny 22. Przez ten okres żaden z Pacjentów odwiedzających nasze apteki nie skarżył się na brak dostępności do leków w porze nocnej. Co więcej przez te 15 lat jak się okazało pełniliśmy dyżury do godziny 22 bez żadnej Uchwały idąc „na rękę” mieszkańcom naszego Powiatu, ustalając między samymi aptekami harmonogram dyżurów tygodniowych.
- Wyrok Sądu Administracyjnego w Kielcach z 13 czerwca 2006 roku Sygnatura akt SA/KE 741/05 dotyczący naszego powiatu stwierdził nieważność Uchwały w podobnej treści uzasadniając to m.in. tym, że Uchwałodawca ustalając rozkład godzin pracy aptek, o jakim mowa w art. 94 ust.2 Prawa Farmaceutycznego, nie może pominąć innych regulacji zawartych w ustawie, chociażby tej, że w godzinach czynności aptek powinien być w niej obecny farmaceuta odpowiedzialny za prowadzenie apteki (art. 92). Pomijacie przy ustalaniu harmonogramu ten argument Sądu w sprawie z naszego powiatu.
- Niezrozumiałym dla nas również jest fakt, że będący na spotkaniu 2 marca przedstawiciele gmin oraz Z-ca burmistrza miasta Opatowa nie stwierdzili zasadności pełnienia dyżurów całodobowych na ich terenie (ich zdaniem brak zapotrzebowania

ludności), a mimo to Starostwo w projekcie Uchwały dalej optuje za wprowadzeniem dyżurów całodobowych i przyjmuje ich opinie jako pozytywne. Burmistrz miasta Opatowa potwierdził to w aktualnej negatywnej opinii w sprawie Uchwały.

- W uzasadnieniu Uchwały argumentują Państwo, że apteki powinny pełnić dyżury całodobowe z uwagi na fakt, iż nie można przewidzieć prawdopodobieństwa pojawienia się zdarzeń zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka. Chcemy przypomnieć Państwu, że w stanach zagrożenia życia i zdrowia Pacjent wzywa Pogotowie Ratunkowe, a nie powinien szukać pomocy w aptece. Argumentując dyżury nocne aptek w ten sposób narażacie Państwo mieszkańców na to, że w danym momencie podejmą oni błędną decyzję i może skończyć się to dla nich tragicznie.
- Piszecie również Państwo, że dotychczasowy harmonogram nie był dostatecznie dostosowany do potrzeb ludności. Pragniemy Państwa zapytać na jakiej podstawie stawiacie Państwo taką tezę? Nie przedstawili nam Państwo żadnych dowodów świadczących o tym, że nie spełniał i nie może spełniać. Nie wspomnieli Państwo o żadnej oficjalnej skardze przez te 15 lat, dlatego tym trudniej nam to zrozumieć.
- "Rozkład godzin pracy aptek" nie może być ustalany mechanicznie, w oderwaniu od realiów. Musi przede wszystkim "być dostosowany do potrzeb ludności". I to kryterium z art. 95 ust. 1 wymienione w pierwszym rzędzie przez ustawę jest obligatoryjną wskazówką na ustalanie "rozkładu". Jeśli na danym terenie praktyka wskazuje na brak zainteresowania ludności funkcjonowaniem aptek w porze nocnej czy w dni wolne od pracy - wtedy nie ma też najważniejszego uzasadnienia na takie wyznaczanie dyżurów aptek. Dodać w tym miejscu również należy prawdę oczywistą: przy zagrożeniu życia lub zdrowia, w stanach nagłych, nie idzie się do apteki, ale wzywa pogotowie ratunkowe bądź udaje do izby przyjęć w szpitalu. Zarówno służby ratownictwa medycznego jak i szpitale są wyposażone w odpowiednie leki.
- Piszecie Państwo, że „Apteki są placówkami ochrony zdrowia publicznego, więc zapewnienie dostępności świadczenia usług farmaceutycznych, w tym w porze nocnej, niedziele, święta i inne dni wolne od pracy mieści się w pojęciu ochrony zdrowia publicznego.” W tym miejscu trzeba z naciskiem podkreślić: żaden przepis prawny nie nakłada na aptekę czy tym bardziej na aptekarza wprost i jednoznacznie obowiązku pracy w porze nocnej i w dni wolne od pracy. Apteka jest co prawda placówką ochrony zdrowia publicznego, ale nie jest zakładem opieki zdrowotnej i nie udziela świadczeń zdrowotnych (art. 1 ust. 1, art. 3, art. 32 i art. 32 I ustawy o zoz, oraz art. 55 ust. 3 ustawy o świadczeniach oz). Ten ostatni przepis wymaga np. odrębnej umowy z oddziałem wojewódzkim NFZ na świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej udzielane przez lekarzy, pielęgniarki i położne w dni wolne od

pracy i w święta. Por. także art. 62 tej ustawy, który wymienia obowiązki apteki.

- Jak pokazują przykłady niektórych powiatów w Polsce, dyżury aptek albo są zupełnie znoszone, albo ograniczone do wczesnych godzin wieczornych bądź w rzeczywistości nagłych przypadkach zabezpieczane przez szpital / SOR. Takie decyzje powiatów są wynikiem rzeczywistej analizy zapotrzebowania ludności na usługi aptek. Nasi aptekarze, pełniący dyżury nocne i świąteczne, mają realne dane pochodzące bezpośrednio z czasu pełnienia dyżurów, że na pełnienie dyżurów w Opatowie w wymiarze, jaki narzuca Powiat, nie ma zapotrzebowania. Takie nieuzasadnione i niezwyfikowane w zakresie rzeczywistych potrzeb obciążanie aptek kosztami finansowymi i społecznymi pełnienia dyżurów godzi w podstawowe prawa zapewnione ustawą zasadniczą.

Podsumowując mamy nadzieję, że przemyślą Państwo raz jeszcze swoją decyzję i pochylą się nad tym, żeby wspólnie przyjąć taki kierunek działań, który będzie funkcjonował w praktyce, a nie tylko „na papierze” dla dobra Mieszkańców i Pacjentów powiatu opatowskiego.

apteki polskie

27-500 Opatów, ul. Szeroka 2/32
tel. 15 868 22 71 Kasprzyk Spółka Jawna
27-500 Opatów, ul. Szeroka 2/32
NIP 8631577405 REGON 292663636

Z wyrazami szacunku

Kierownik Apteki
mgr Justyna Mrówka

Justyna Mrówka
Zali Glona

APTEKA „ZDROWIE”

27-500 Opatów, ul. Sienkiewicza 54
(od ulicy KOPERNIKA)
NIP 8631673037 REG. 260244203-00039
tel. 15/ 832 01 77

APTEKA

mgr Jolanta Dorobek

27-500 Opatów, ul. Szeroka 2/8

tel. (015) 8684 800

NIP 863-155-24-11, Regon 2078067

APTEKA „MEDYK” Sp. z o.o.

27-500 Opatów, ul. Szeroka nr 8
NIP 8631673037, Regon 260244208
tel. (015) 868 43 87

KIEROWNIK APTEKI

J. Dorobek
mgr farmacji
JOLANTA DOROBEK